

Aan
Gemeente Apeldoorn
De heer J. Mulder
Postbus 9033
7300 ES Apeldoorn

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle
T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

notitie

Contactpersoon	Kenmerk	Status	Datum
M.A. (Martin) Heinen	15-164	concept	24 augustus 2015

Betreft

Vleermuis- en gierzwaluwonderzoek Molenstraat-centrum 238, 240 en 248, 250 te Apeldoorn.

Omschrijving

Inleiding

In opdracht van Gemeente Apeldoorn heeft Ecogroen een onderzoek naar vleermuizen en gierzwaluwen uitgevoerd. Dit onderzoek is noodzakelijk ten behoeve van een ruimtelijke onderbouwing voor de voorgenomen sloop van twee geschakelde woningen voor de geplande verbreding van de Molenstraat in Apeldoorn.

In de woningen worden vaste verblijfplaatsen van vleermuizen en nestplaatsen van Gierzwaluw verwacht. Voorliggend onderzoek hebben wij uitgevoerd om inzichtelijk te krijgen in hoeverre de bebouwing fungeert als (mogelijke) verblijfplaats voor vleermuizen en nestplaats voor Gierzwaluw. Deze notitie betreft een verslag van de resultaten van het onderzoek dat in 2015 is uitgevoerd.

Situatie

Het plangebied omvat twee geschakelde woningen aan de Molenstraat-centrum 238, 240 en 248, 250 in Apeldoorn. Voor de ligging van het plangebied wordt verwezen naar bijlage 1.

Vleermuizen

Beschermingsstatus vleermuizen

Het leefgebied van de strikt beschermde vleermuizen (Ff-wet tabel 3 en HR bijlage IV) bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden. Van deze drie onderdelen genieten de verblijfplaatsen de grootste bescherming. Verblijfplaatsen bevinden zich in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamkolonies/ zomerverblijven, baltslocaties/paarverblijven en winterverblijven.

Voor hun oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaats en foerageergebied gebruiken vleermuizen veelal jaren lang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

notitie

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs bosranden, bomenrijen of boven water, zijn van belang als foerageergebied voor vleermuizen. Foerageergebied van vleermuizen geniet binnen de Flora- en faunawet echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Onderzoeksmethode

Het onderzoek naar vleermuizen heeft zich met name gericht op het vaststellen van verblijfplaatsen van vleermuizen. Volgens het protocol voor vleermuizen (zie kader 1) dienen bij sloop en renovatie in de regel minimaal vier nachtelijke bezoeken verspreid over het jaar te worden uitgevoerd. Het gaat hierbij om twee nachtelijke bezoeken in de periode mei tot half juli welke gericht zijn op kraamkolonies en zomerverblijfplaatsen (deze hebben wij uitgevoerd op 4 en 14 juni 2015) en twee nachtelijke bezoeken van half augustus tot eind september gericht op baltslocaties en paarverblijfplaatsen. Deze bezoeken zijn op 12 en 22 augustus 2015 uitgevoerd.

Kader 1: Toelichting onderzoeksprotocol voor vleermuisonderzoek

Vleermuizen

Vleermuizen zijn een belangrijke soortgroep binnen de natuurbescherming. De soorten zijn echter moeilijk te inventariseren, vertonen specifiek gedrag en advies omtrent deze soortgroep is complex. Tegen die achtergrond heeft het Vleermuisvakberaad van het Netwerk Groene Bureaus een protocol opgesteld voor de inventarisatie van vleermuizen. Het doel van het protocol is bij te dragen aan de kwaliteit en uniformiteit in onderzoek. Het protocol wordt ondersteund door de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RvO) van het Ministerie van EZ en de Zoogdiervereniging.

Vleermuisonderzoek blijft echter maatwerk en het protocol geldt daarom als richtsnoer en niet als plicht. Het volgen van het vleermuisprotocol wordt echter wel aangeraden. Het toepassen van het protocol heeft tot doel:

- 1) Dat RvO geen aanvullend onderzoek verlangt bij een ontheffingsaanvraag volgens artikel 75 van de Flora- en faunawet;
- 2) Dat een onderzoek stand houdt in eventuele juridische procedure.

Resultaten vleermuisonderzoek

Tijdens het onderzoek hebben wij geen vaste verblijfplaatsen van vleermuizen aangetroffen in de te slopen woningen. Wel is in een naast het plangebied stenen schuur/opslagruimte (achter huisnummer 236) een paarverblijfplaats van Gewone dwergvleermuis aangetroffen.

Verspreid binnen het plangebied en in de directe omgeving, met name rondom bomen, zijn enkele langs vliegende en foeragerende exemplaren van Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis aangetroffen. Er is echter geen sprake van belangrijke en onmisbare vliegroutes of onmisbaar foerageergebieden. Gezien de ligging in de bebouwde kom en verspreid liggende groenelementen, wordt niet verwacht dat het plangebied onmisbaar is als vliegroute of foerageergebied. In het plangebied en de omgeving blijven (ook in de toekomstige situatie) voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden voorhanden.

notitie

Gierzwaluw

Beschermingsstatus broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Van veel broedvogels zijn nesten alleen gedurende het broedseizoen beschermd. Nestlocaties kunnen dan buiten het broedseizoen zonder overtreding van de Flora- en faunawet verwijderd worden. Voor een aantal broedvogelsoorten geldt echter dat de nestlocaties inclusief de functionele omgeving jaarrond beschermd zijn (zie kader 2.2).

Kader 2.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Onderzoeksmethode

Volgens de soortenstandaard Gierzwaluw dienen minimaal drie inventarisatiemomenten in juni en juli te worden uitgevoerd bij goed weer en in de avonduren¹. Dit onderzoek hebben wij op 4 en 14 juni en 6 juli 2015 uitgevoerd en is gericht op de plaatsen waar gierzwaluwen naar binnen vliegen om hun nestplaatsen te bereiken.

Resultaten onderzoek Gierzwaluw

Tijdens het onderzoek hebben wij geen nestplaatsen van Gierzwaluw aangetroffen in de te slopen woningen. In enkele naastgelegen panden (Molenstraat-Centrum 236 en Sophialaan 40) zijn wel nestplaatsen aanwezig van Gierzwaluw.

Conclusies

Vleermuizen

Tijdens het onderzoek zijn in het plangebied geen vaste verblijfplaatsen aangetroffen van (strikt) beschermde vleermuizen. Er zijn als gevolg van de voorgenomen plannen geen negatieve effecten te verwachten op de aangetroffen paarverblijfplaats achter huisnummer 236 (buiten het plangebied).

Het plangebied en directe omgeving worden door Laatvlieger en enkele Gewone dwergvleermuizen incidenteel gebruikt als (niet onmisbaar) foerageergebied. Als gevolg van de sloop van de bebouwing in het plangebied zijn geen effecten te verwachten op vaste verblijfplaatsen, vliegroutes of foerageergebied van vleermuizen..

Gierzwaluw

Er zijn geen nestplaatsen van Gierzwaluw aangetroffen in de te slopen bebouwing. In naastgelegen panden zijn vaste nestplaatsen van Gierzwaluw wel aanwezig. Als gevolg van de sloop van de bebouwing in het plangebied zijn geen effecten te verwachten op deze naburige nestplaatsen.

¹ Juist in deze periode kan een bezoek voor Gierzwaluw een prima indicatie geven van de waarde van gebouwen voor deze soort. Eind juni- half juli valt namelijk in de periode waarin Gierzwaluw jongen heeft die zich bedelend om voedsel laten horen. Verder bezoeken volwassen dieren dan veelvuldig de nestplaatsen om de jongen te voeren.

notitie

Bijlage 1. Ligging van het plangebied

De gele belijning geeft de ligging van het plangebied weer (bron luchtfoto: Bing Maps).

